

تاثیر سهمیه مناطق در انتخاب رشته کنکور

سهمیه مناطق در کنکور سراسری ایران تاثیر بسزایی در توزیع عادلانه فرصت‌های آموزشی برای تمامی متقاضیان در تمامی نقاط کشور با تمامی امکانات دارد. هدف اصلی این سهمیه‌ها، کاهش نابرابری‌های آموزشی بین مناطق مختلف کشور، به داوطلبان مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، فرصتی برای رقابت می‌دهند که به‌ویژه برای داوطلبان مناطق کم‌برخوردار، مزایای ملموسی را به همراه خواهد داشت.

انواع سهمیه مناطق که شامل سهمیه مناطق ۱، ۲ و ۳ هستند، به‌طور خاص به دسته‌بندی جغرافیایی و اقتصادی مناطق مختلف اشاره دارد که هر کدام تأثیرات ویژه‌ای بر انتخاب رشته و شانس قبولی داوطلبان کنکور خواهد داشت. با توجه به تغییرات کنکور ۱۴۰۳، درک دقیق نحوه تقسیم‌بندی و تاثیر سهمیه‌ها بر انتخاب رشته، برای هر داوطلب به‌ویژه افرادی که از مناطق مختلف وارد این رقابت می‌شوند، از اهمیت زیادی برخوردار است.

تاثیر سهمیه مناطق در کنکور

هدف اصلی از سهمیه‌بندی مناطق در کنکور سراسری، کاهش نابرابری‌های آموزشی و ایجاد فرصت‌های برابر، برای داوطلبانی که در مناطق کمتر توسعه یافته کشور در این آزمون شرکت می‌کنند است.

تأثیراتی که سهمیه در مناطق مختلف کشور دارد، شامل موارد زیر می‌شود:

- داوطلبانی که در مناطق کمتر توسعه یافته کشور زندگی می‌کنند، این امکان را خواهند داشت که شانس بیشتری نسبت به سایر داوطلبان با امکانات رفاهی و آموزشی بهتر، داشته باشند.

- با تخصیص دادن ظرفیت‌های خاص و محدود به هر منطقه، توزیع عادلانه‌تر و فرصت‌های آموزشی بهتری به دانش‌آموزان مناطق محروم داده خواهد شد.
- داوطلبانی که در مناطق محروم زندگی می‌کنند، با توجه به سهمیه‌ها و امکاناتی که در اختیار دارند، امکان انتخاب رشته‌های خاص که برایشان مناسب‌تر است را خواهند داشت.
- داوطلبان این امکان را خواهند داشت که شانس بیشتری برای دسترسی به آموزش‌های عالی و رشته‌های پرطرفدار داشته باشند.

نحوه تقسیم بندی داوطلبان در سهمیه مناطق در کنکور ۱۴۰۳

هدف اصلی سهمیه مناطق در کنکور سراسری، ایجاد عدالت آموزشی و کاهش نابرابری‌ها در بین تمامی داوطلبان از مناطق مختلف کشور است. سهمیه‌ها به سه منطقه جغرافیایی تقسیم می‌شود:

- سهمیه منطقه ۱: شامل شهرهای بزرگ‌تر و پیشرفته‌تر از نظر اقتصادی و آموزشی است. داوطلبان این مناطق، معمولاً دارای امکانات آموزشی بهتری هستند و رقابت بیشتری بین متقاضیان در آزمون‌های سراسری وجود دارد.
- سهمیه منطقه ۲: شامل شهرها و استان‌های نیمه‌پیشرفته کشور است. متقاضیان منطقه ۲، به نسبت مناطق پیشرفته‌تر از نظر اقتصادی و آموزشی در وضعیت متوسط‌تری قرار دارند و از سهمیه‌های خاصی برای کمک به افزایش شانس قبولی خود در کنکور، بهره‌مند خواهند بود.
- سهمیه منطقه ۳: شامل مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستایی کشور است. متقاضیان ساکن در این مناطق، به دلیل کمبود امکانات آموزشی و اقتصادی، با شرایط سخت‌تری مواجه هستند ولی شانس بیشتری برای قبولی در کنکور سراسری را خواهند داشت.

منطقه ۱

شهرها

تهران، شمیرانات، ری، پردیس، اسلامشهر

اصفهان، کاشان، خمینی شهر

مشهد، نیشابور، سبزوار

استان

تهران

اصفهان

خراسان رضوی

فارس	شیراز، مرودشت، فسا
آذربایجان شرقی	تبریز، مراغه، سهند
آذربایجان غربی	ارومیه، خوی، سلماس
کرمانشاه	کرمانشاه، اسلام‌آباد غرب، سنقر
گلستان	گرگان، گنبد کاووس، بندر ترکمن

مطقه ۲

استان	شهرها
مازندران	ساری، بابل، نکا
قزوین	قزوین، البرز، تاکستان
مرکزی	اراک، خمین، ساوه
زنجان	زنجان، خدابنده، ابهر
یزد	یزد، اردکان، میبد
همدان	همدان، ملایر، اسدآباد
کرمان	کرمان، رفسنجان، جیرفت
بوشهر	بوشهر، دشتستان، گناوه

منطقه ۳

استان	شهرها
خوزستان	اهواز، آبادان، دزفول

لرستان	خرم‌آباد، بروجرد، کوهدشت
سیستان و بلوچستان	زاهدان، ایرانشهر، زابل
چهارمحال و بختیاری	شهرکرد، بروجن، فارس
ایلام	ایلام، مهران، دره‌شهر
هرمزگان	بندرعباس، میناب، جاسک
کهگیلویه و بویراحمد	یاسوج، دهدشت، گچساران

تقسیم بندی شهرها براساس مناطق

این تقسیم‌بندی به منظور ایجاد توازن و فرصت‌های برابر در فرآیند پذیرش کنکور به کار می‌رود و تاثیرات قابل توجهی بر شانس قبولی داوطلبان از مناطق مختلف دارد.

در ادامه، تقسیم‌بندی شهرهای مختلف ایران بر اساس این مناطق ارائه شده است:

ایران تمصیل
irantahsil.org

استان	منطقه ۱
تهران	شهرها
اصفهان	ری، پردیس، اسلامشهر
خراسان رضوی	اصفهان، کاشان، خمینی‌شهر
فارس	مشهد، نیشابور، سبزوار
آذربایجان شرقی	شیراز، مرودشت، فسا
	تبریز، مراغه، سهند

آذربایجان غربی
کرمانشاه
گلستان

ارومیه، خوی، سلماس
کرمانشاه، اسلام‌آباد غرب، سنقر
گرگان، گنبد کاووس، بندر ترکمن

منطقه ۲

استان
مازنداران
قزوین
مرکزی
زنجان
یزد
همدان
کرمان
بوشهر

شهرها
ساری، بابل، نکا
قزوین، البرز، تاکستان
اراک، خمین، ساوه
زنجان، خدابنده، ابهر
یزد، اردکان، میبد
همدان، ملایر، اسدآباد
کرمان، رفسنجان، جیرفت
بوشهر، دشتستان، گناوه

منطقه ۳

استان
خوزستان
لرستان
سیستان و بلوچستان

شهرها
اهواز، آبادان، دزفول
خرم‌آباد، بروجرد، کوهدشت
زاهدان، ایرانشهر، زابل

چهارمحال و بختیاری

ایلام

هرمزگان

کهگیلویه و بویراحمد

شهرکرد، بروجن، فارس

ایلام، مهران، دره شهر

بندرعباس، میناب، جاسک

یاسوج، دهدشت، گچساران

سهمیه مناطق روستایی

در نظام کنکور سراسری ایران، علاوه بر تقسیم‌بندی شهری، توجه ویژه‌ای هم به مناطق روستایی می‌شود. مناطق روستایی که به‌طور کلی در دسته مناطق کمتر توسعه‌یافته قرار دارند، به‌ویژه با تخصیص سهمیه‌های خاص، شانس بیشتری برای پذیرش در دانشگاه‌ها پیدا می‌کنند.

جداول زیر، نحوه تقسیم‌بندی مناطق روستایی بر اساس سه منطقه جغرافیایی کنکور را نشان می‌دهد:

منطقه ۱ (پیشرفته)

ایران تمصیل
irantahsil.org

مناطق روستایی

استان

روستاهای حومه تهران و شهرستان‌های اطراف

تهران

روستاهای نزدیک به اصفهان، زنده‌رود، فریدن

اصفهان

روستاهای نزدیک به مشهد، تربت حیدریه،

خراسان رضوی

نیشابور

روستاهای اطراف شیراز، مرودشت، اقلید

فارس

منطقه ۲ (نیمه پیشرفته)

استان	مناطق روستایی
مازندران	روستاهای نزدیک به ساری، بابل، نکا
قزوین	روستاهای اطراف قزوین، تاکستان، آوج
مرکزی	روستاهای نزدیک به اراک، ساوه، محلات
زنجان	روستاهای اطراف زنجان، خدابنده، ابهر
یزد	روستاهای نزدیک به یزد، اردکان، میبد
همدان	روستاهای اطراف همدان، ملایر، اسدآباد
کرمان	روستاهای نزدیک به کرمان، رفسنجان، جیرفت

منطقه ۳ (کم توسعه یافته)

استان	مناطق روستایی
خوزستان	روستاهای اطراف اهواز، دزفول، آبادان
لرستان	روستاهای نزدیک به خرم آباد، بروجرده، کوهدشت
سیستان و بلوچستان	روستاهای اطراف زاهدان، ایرانشهر، زابل
چهارمحال و بختیاری	روستاهای نزدیک به شهرکرد، بروجن، فارسان
ایلام	روستاهای اطراف ایلام، مهران، دره شهر
هرمزگان	روستاهای نزدیک به بندرعباس، میناب، جاسک

روستاهای اطراف یاسوج، دهدشت، گچساران کهگیلویه و بویراحمد

تاثیر سهمیه مناطق در کنکور سراسری ۱۴۰۳

داوطلبانی که در هر کدام از مناطق کشور زندگی می کنند، بر اساس سهمیه خود، با رقابت در سطح متفاوتی به نسبت سایر داوطلبان مواجه هستند و شانس متفاوتی برای پذیرش در رشته های مختلف دانشگاهی دارند.

در جدول زیر، اطلاعات کلی از وضعیت هر سهمیه که شامل رقابت، ظرفیت، امکانات و تعداد شرکت کنندگان را به شما ارائه می دهد:

تعداد شرکت کنندگان	امکانات	ظرفیت	رقابت	سهمیه مناطق
45000	پیشرفته، دسترسی به منابع آموزشی بهتر	زیاد	بالا	منطقه ۱
35000	مناسب، منابع آموزشی نسبتاً کافی	متوسط	متوسط	منطقه ۲
25000	محدود، کمبود منابع آموزشی	کم	پایین	منطقه ۳

تأثیر سهمیه مناطق در انتخاب رشته ۱۴۰۳

تأثیر سهمیه‌ها بر انتخاب رشته به‌ویژه در رشته‌هایی که پرتعدادتر است و دانشگاه‌های معتبری آنها را ارائه می‌دهند، قاعدتا در بین داوطلبان بیشتر محبوب است. برای داوطلبانی که ساکن منطقه ۱ هستند، رقابت بیشتر و شرایط دشوارتر است. ولی داوطلبان مناطق ۲ و ۳، با توجه به

تمامی شرایطی که بالاتر در مورد آنها توضیح داده شد، شانس بیشتری در قبولی این رشته‌ها خواهند داشت.

این جدول نمای کلی از نحوه تاثیر سهمیه‌های مناطق؛ بر انتخاب رشته و شانس قبولی داوطلبان در کنکور سراسری ۱۴۰۳ را ارائه می‌دهد:

تاثیر بر شانس قبولی	امکانات آموزشی	ظرفیت‌های ویژه	رقابت در انتخاب رشته	سهمیه مناطق
کم (رقابت بالا)	پیشرفته، گسترده	کم	بالا	منطقه ۱
متوسط (رقابت متوسط)	مناسب	متوسط	متوسط	منطقه ۲
بالا (رقابت پایین)	محدود	زیاد	پایین	منطقه ۳

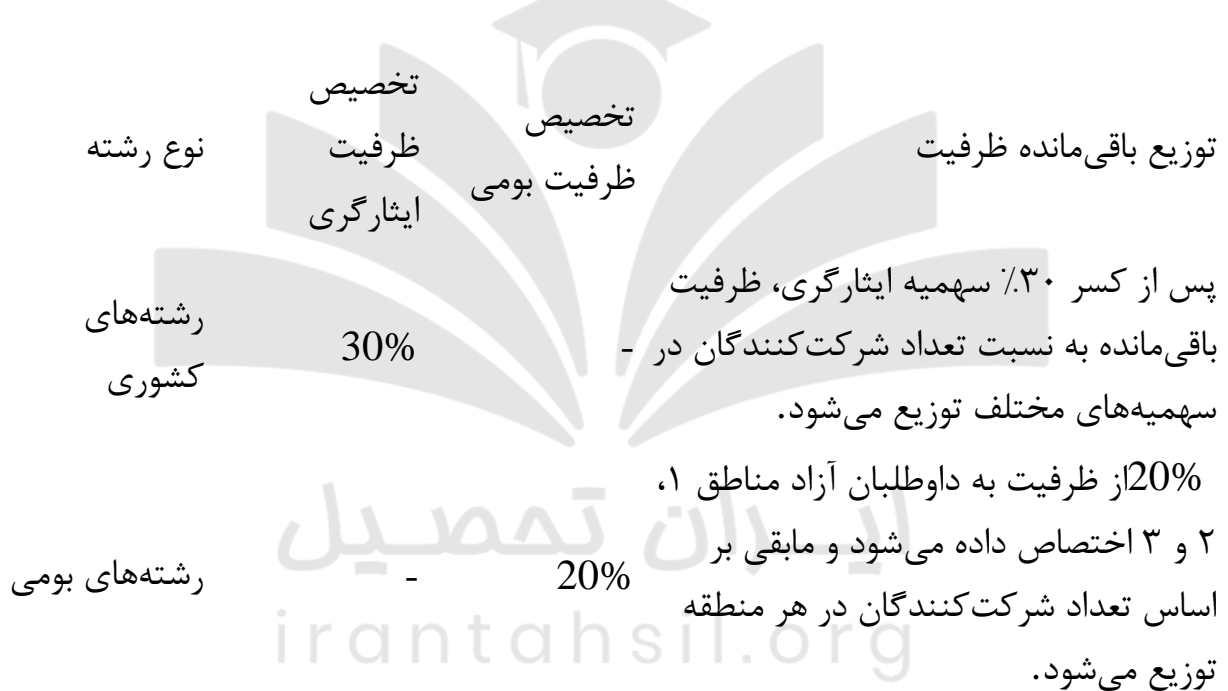
ظرفیت سهمیه مناطق در کنکور

در مورد بررسی ظرفیت سهمیه مناطق در کنکور سراسری، توجه داشتن به نحوه توزیع ظرفیت، بین سهمیه‌های مختلف از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. به‌طور کلی هر رشته از کنکور سراسری، ظرفیت معین و مشخصی دارد که باید این ظرفیت‌ها به‌طور مساوی در بین سهمیه‌های مختلف توزیع گردد.

روش توزیع هم به این صورت است که پس از تعیین ظرفیت اصلی، مقدار باقی‌مانده از ظرفیت را به سهمیه‌های مناطق اختصاص می‌دهند. یعنی در ابتدا ۳۰ درصد از ظرفیت به سهمیه ایثارگری اختصاص پیدا می‌کند و از تعداد ظرفیت‌های باقیمانده، بر اساس تعداد شرکت‌کنندگان، ظرفیت‌ها تعیین می‌شود.

در رشته‌های بومی هم ۲۰ درصد از ظرفیت به داوطلبان آزاد مناطق ۱، ۲ و ۳ اختصاص داده می‌شود و مابقی به تناسب تعداد شرکت کنندگان در هر منطقه، بین داوطلبان همان منطقه توزیع می‌شود.

این جدول نمای کلی از نحوه توزیع ظرفیت در کنکور سراسری را به‌ویژه به توزیع ظرفیت میان سهمیه‌های ایثارگری، کشوری و بومی مشخص کرده است:

تعهدات پذیرفته شدگان مناطق یک و دو و سه

افرادی که مشمول سهمیه‌های یک و دو و سه بوده‌اند و در کنکور سراسری رتبه آورده‌اند، مشمول به رعایت برخی تعهدات خاصی هستند.

این تعهدات شامل موارد زیر است:

- تعهد به ادامه تحصیل در محل پذیرش: پذیرفته شدگان باید در دانشگاه و رشته‌ای که در آن پذیرفته شده‌اند، ادامه تحصیل دهند. تغییر رشته یا انتقال به دانشگاه دیگر بدون موافقت رسمی معمولاً امکان‌پذیر نیست.
- پذیرش شرایط و مقررات دانشگاه: پذیرفته شدگان باید تمامی مقررات و شرایط دانشگاه محل تحصیل خود را رعایت کنند و از قوانین آموزشی و انضباطی پیروی نمایند.
- عمل به تعهدات محلی: این تعهدات می‌توانند شامل ارائه خدمات علمی به منطقه یا مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی باشند.
- تامین هزینه‌های تحصیل و زندگی: پذیرفته شدگان از مناطق ۱، ۲ و ۳ باید هزینه‌های تحصیل و زندگی خود را تامین کنند. برای مناطق کمتر توسعه‌یافته، ممکن است تسهیلات مالی و کمک‌هزینه‌هایی برای جبران این هزینه‌ها وجود داشته باشد.
- رعایت ضوابط سهمیه‌های آموزشی: این ضوابط شامل نداشتن حق درخواست تغییر سهمیه یا بهره‌برداری از امکانات بیشتر نسبت به سهمیه اختصاص یافته است.

تعهدات پذیرفته شدگان سهامیه مناطق یک و دو و سه

irantahsil.org

حذف سهمیه های کنکور سراسری

در سال های گذشته، سهمیه های مختلفی در کنکور سراسری وجود داشت که به مرور زمان و با تغییرات سیاست های آموزشی به طور کلی حذف شدند. این سهمیه ها به منظور ایجاد فرصت های آموزشی عادلانه و جبران نابرابری ها طراحی شده بودند، اما به دلایل مختلفی همچون اصلاحات

قانونی، تغییر در سیاست‌های آموزشی و نیاز به بهبود عدالت آموزشی، برخی از این سهمیه‌ها حذف شدند.

جدول سهمیه‌های حذف شده:

توضیحات	سهمیه حذف شده
برای مناطق بسیار کمتر توسعه‌یافته بود و به مناطق ۲ و ۳ ادغام شد	سهمیه مناطق ۴
به داوطلبان سرباز و کارکنان وظیفه اختصاص داده می‌شد و به دلیل تغییرات قانونی حذف شد	سهمیه سربازان
به ورزشکاران ملی و برتر امتیاز ویژه می‌داد و به دلیل تغییر سیاست‌ها حذف شد	سهمیه ورزشی
به فرزندان معلمان و کارکنان آموزش و پرورش امتیازاتی می‌داد و به دلیل تغییرات سیاست‌های آموزشی حذف شد	سهمیه معلمان و کارکنان آموزش و پرورش

رشته‌های بومی سهمیه‌ها

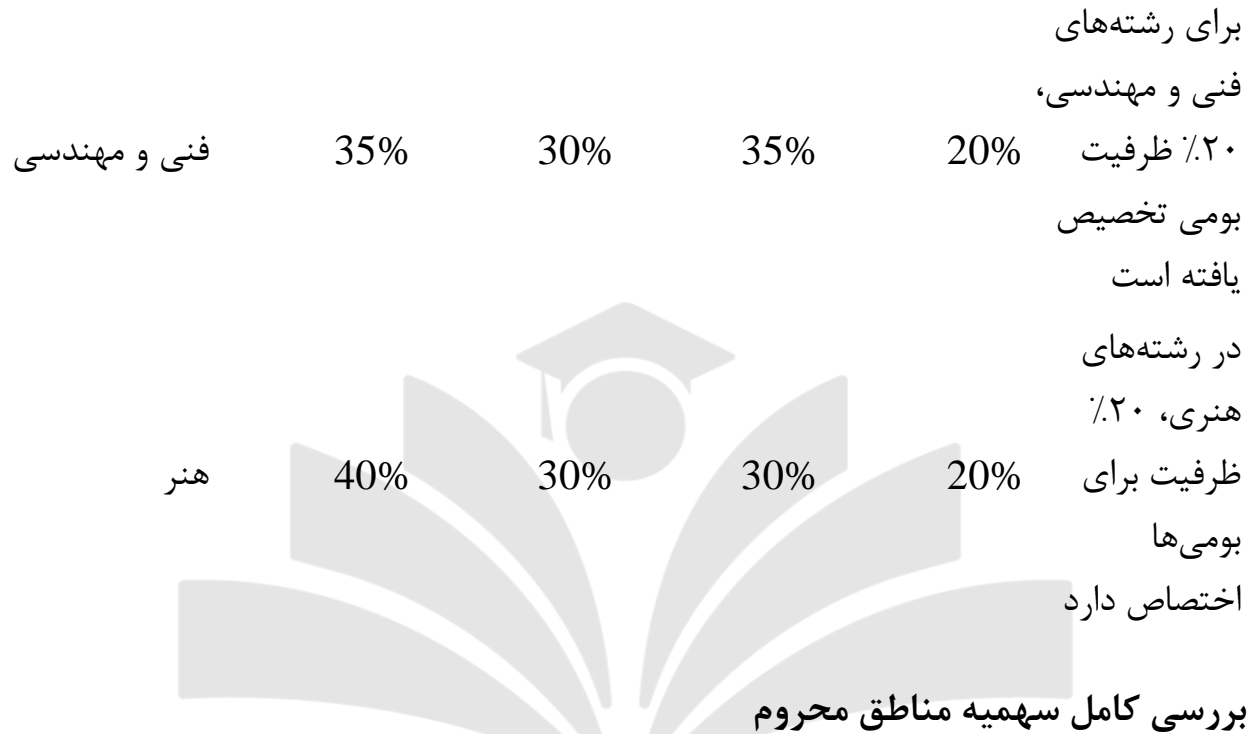
رشته‌های بومی در کنکور سراسری به رشته‌هایی گفته می‌شود که پذیرش داوطلبان از مناطق خاص یا بومی، ظرفیت ویژه‌ای را در نظر گرفته است. این رشته‌ها، به طور کلی برای ایجاد فرصت‌های تحصیلی برابر و کمک به توسعه مناطق کمتر برخوردار طراحی شده‌اند.

در این سیستم درصدی از ظرفیت رشته‌های خاص به داوطلبان بومی آن منطقه اختصاص داده می‌شود تا انگیزه‌ای برای ادامه تحصیل در مناطق خود و جلوگیری از مهاجرت‌های تحصیلی ایجاد کند.

این جدول نشان‌دهنده چگونگی توزیع ظرفیت‌ها برای رشته‌های بومی در کنکور سراسری و نحوه تاثیر آن بر فرصت‌های تحصیلی داوطلبان در مناطق مختلف است:

مناطق محروم ، شامل شهرها و بخش هایی می شوند که از امکانات بسیاری کمی برخوردار بوده و به همین دلیل برای آن ها شانس بسیار بیشتری برای قبولی در کنکور در نظر گرفته خواهد شد.

این جدول نمای کلی از نحوه توزیع سهمیه‌های مختص مناطق محروم و شهرها و بخش‌های مربوطه را مشخص کرده است:

توضیحات	درصد سهمیه اختصاص یافته	شهرها و بخش‌ها	منطقه محروم
بالاترین میزان سهمیه برای جبران	50%	استان‌های سیستان و بلوچستان، استان‌های	منطقه ۳

آشنایی با سهمیه رزمندگان، سهمیه خانواده شهدا و سهمیه ایثارگران

به منظور تقدیر از خدماتی خانواده‌ها و ایثارگران برای کشور ما داشته‌اند، در کنکور سراسر سهمیه‌های خاصی را برای فرزندان این قشر از جامعه در نظر گرفته شده است.

- سهمیه رزمندگان: این سهمیه به رزمندگان و شرکت‌کنندگان در جنگ‌های نظامی که به کشور خدمت کرده‌اند، اختصاص داده شده است.

- سهمیه خانواده شهدا: به خانواده‌های شهدا که عزیزان خود را در راه وطن از دست داده‌اند، سهمیه ویژه‌ای تعلق می‌گیرد.
- سهمیه ایثارگران: این سهمیه به افراد دارای وضعیت ایثارگری که در خدمت‌رسانی به کشور و جنگ‌ها مشارکت داشته‌اند، اختصاص داده شده است.

این جدول نمای کاملی از سهمیه‌های ویژه برای رزمندگان، خانواده شهدا و ایثارگران را مشخص کرده است:

نوع سهمیه	شرایط	درصد سهمیه اختصاص یافته
سهمیه رزمندگان	رزمندگان شرکت‌کننده در جنگ‌ها و خدمت در جبهه‌های نظامی	5%
سهمیه خانواده شهدا	خانواده شهدا (پدر، مادر، همسر و فرزندان)	5%
سهمیه ایثارگران	جانبازان و افراد دارای وضعیت ایثارگری، افرادی با درصد خاص از جانبازی	10%

اخبار پیرامون سهمیه های کنکور

- حذف سهمیه مناطق ۴: سهمیه مناطق ۴ که به مناطق بسیار کمتر توسعه یافته اختصاص داشت، از سیستم کنکور حذف شد و ظرفیت‌های آن به مناطق ۲ و ۳ منتقل شد.
- تغییرات در سهمیه ایثارگران: سهمیه ایثارگران با تغییراتی همراه شد که شامل کاهش درصد اختصاص یافته به این سهمیه و تغییر در شرایط احراز آن بود.
- افزایش سهمیه بومی برای رشته‌های پزشکی: برای بهبود دسترسی به رشته‌های پزشکی در مناطق کمتر توسعه یافته، سهمیه بومی برای این رشته‌ها افزایش یافت.
- حذف سهمیه ورزشی: سهمیه ویژه برای ورزشکاران ملی و برتر در رشته‌های ورزشی که قبلاً در کنکور وجود داشت، به دلیل تغییر در سیاست‌ها حذف شد.
- ادغام سهمیه معلمان با سهمیه خانواده شهدا: سهمیه معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به سهمیه خانواده شهدا ادغام شد تا توزیع منابع آموزشی بهتر انجام شود.

- تغییر در نحوه محاسبه سهمیه‌های مناطق محروم: سهمیه مناطق محروم با تغییراتی در نحوه محاسبه و تخصیص ظرفیت، به‌منظور بهتر پاسخ‌گویی به نیازهای این مناطق تنظیم شد.
- افزایش سهمیه داوطلبان مناطق کمتر توسعه‌یافته در رشته‌های فنی و مهندسی: برای جبران کمبود فرصت‌های آموزشی در مناطق کمتر توسعه‌یافته، سهمیه این مناطق در رشته‌های فنی و مهندسی افزایش یافت.
- سهمیه‌های جدید برای مناطق مرزی: سهمیه‌های ویژه برای داوطلبان از مناطق مرزی با هدف کمک به این مناطق برای بهبود دسترسی به تحصیلات عالی ایجاد شد.
- حذف سهمیه برای کارکنان دولت: سهمیه‌ای که به کارکنان دولت و خانواده‌هایشان در کنکور اختصاص داده می‌شد، به دلیل تغییرات سیاستی و نیاز به عدالت آموزشی حذف شد.
- بررسی سهمیه‌ها در آزمون‌های تخصصی: سهمیه‌ها و نحوه تخصیص آن‌ها در آزمون‌های تخصصی مانند آزمون‌های پزشکی و مهندسی مورد بازنگری قرار گرفت تا مطمئن شوند که عادلانه و متناسب با نیازهای جامعه توزیع می‌شوند.

جمع‌بندی تاثیر سهمیه مناطق در انتخاب رشته کنکور ۱۴۰۳

سهمیه مناطق در کنکور سراسری ۱۴۰۳ نقش تعیین‌کننده‌ای در شانس قبولی داوطلبان ایفا می‌کند. این سهمیه‌ها به این منظور تخصیص داده شده‌اند که فرصت‌های برابر برای تمامی داوطلبان در تمامی نقاط کشور فراهم شود. این سهمیه‌بندی‌ها برای داوطلبانی که در مناطق محروم کشور زندگی می‌کنند و از شرایط تحصیلی مطلوب برخوردار نیستند کمک می‌کند تا تحصیلات عالی خود را به بهترین شکل و در بهترین دانشگاه‌های کشور کامل کنند. علاوه بر مناطق محروم، سهمیه‌های خاصی نیز برای رزمندگان، خانواده شهدا و ایثارگران به‌منظور

احترام به فداکاری‌های آنان و افزایش فرصت‌های تحصیلی برای این گروه‌ها در نظر گرفته شده است.

برای دانلود فایل پی دی اف مقاله تاثیر سهمیه مناطق در انتخاب رشته کنکور، روی این لینک کلیک کنید .

